

РЕШЕНИЕ

№ 309

гр. Враца, 30.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**ОКРЪЖЕН СЪД – ВРАЦА, II-РИ ВЪЗЗИВЕН ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на четиринадесети декември през две хиляди
двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Евгения Г. Симеонова

Членове: Калин Тр. Тодоров
Пенка П. Петрова

при участието на секретаря Галя Цв. Иванова
като разгледа докладваното от Пенка П. Петрова Въззивно гражданско дело
№ 20221400500453 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Производството е образувано по въззивна жалба вх. № 2983/26.07.2022 г., депозирана от "Нова варова компания" ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, представлявано от управителя П. Н. Б., против Решение № 102, постановено на 07.07.2022 г. по гр.д. № 238/2022 г. по описа на Районен съд-Мездра, с което ответника "Нова варова компания" ЕООД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. ***, е осъден да заплати на „ПЪТСТРОЙ-92“ АД, с БИК: ***, със седалище и адрес на управление гр. ***, сумата от 4 949.09 лв. по фактура №0000011201/28.02.2017г. за продадени 1031.06 тона ломен камък и сумата 13 052.34 лв. с включен ДДС по фактура № 0000011208/31.03.2017г. за продадени 2 296.04 тона ломен камък, ведно със законната лихва, начиная от 28.02.2022г. до окончателното изплащане, както и за 1 320 лева, представляващи деловодни разноски по делото.

С депозирана жалба въззивникът "Нова варова компания" ЕООД твърди, че атакуваното решение на Районен съд - Мездра е необосновано. Неправилно е приложен материалния закон, нарушени са съществени процесуални правила, които пороци в крайна сметка са довели до неправилни изводи на съда относно действителните материални правоотношения, предмет на спора - а именно до извода за основателност на исковите претенции.

В срока по чл.263 от ГПК от въззиваемата страна „Пътстрой - 92“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр. ***, представлявана от инж. А. В. В., чрез процесуалния му представител юриконсулт А. Й. Л., е постъпил писмен отговор, с който оспорва като неоснователна въззивната жалба. Счита, че решението е правилно, законосъобразно и обосновано.

В подкрепа на изложеното, изразява следните правни доводи:

Правилно първоинстанционния съд е обсъдил и приел за установено, че „Пътстрой - 92“ АД е продало на „Нова варова компания“ ЕООД - 3 327,100 т. (три хиляди триста двадесет и седем тона, и сто килограма) ломен камък, като за всеки натоварен самосвал е издавана кантарна бележка. На база издадените бележки са издадени и съответните фактури, а именно:

1.Фактура за извършените продажби № 0000011201 от дата 28.02.2017 г., на стойност 4 949,09 (четири хиляди деветстотин четиридесет и девет лева и 0,09 ст.) с включен ДДС;

2.Фактура за извършените продажби и превоз на материали № 0000011208 от дата 31.03.2017 г., на стойност 13 052,34 (тринадесет хиляди петдесет и два лева и 0,34 ст.) с включен ДДС.

Съгласно извършената и приета от съда Съдебно - счетоводната експертиза, съответните фактури са осчетоводени, вписани в дневниците за покупки и по тях е ползван данъчен кредит, които не е възстановен, но е прихванат от данъчните органи за дължими суми за неизплатени осигуровки и данъци за предишни периоди. Първоинстанционният съд правилно и съблюдавайки процесуалните норми е оценил представените факти в съдебно - счетоводната експертиза и е постановил своето решение.

Счита, че не са допуснати и процесуални нарушения от първоинстанционния съд. Във въззивната жалба липсва конкретно описание на допуснатите от съда процесуални нарушения при постановяване на процесното решение. Твърди се, че неправилно са оценени събраните в хода на делото доказателства, без да се сочи за кои доказателства се отнася това и в какво се изразява нарушението на съда. Според изложеното в отговора съдебният състав е обсъдил подробно всички представени и събрани по делото доказателства, включително и заключението по изготвената съдебно-счетоводна експертиза, като е приел същото за пълно, компетентно и обективно. Базирайки се на последните, в своето решение първоинстанционния съд правилно е разгледал и оценил представените доказателства, направените констатации, изводите и съобразявайки се с тях е постановил обжалваното решение.

Нататък в отговора се твърди, че пред първоинстанционния съд са представени безспорни доказателства за извършени от „Пътстрой - 92“ АД доставки на ломен камък, както и първични счетоводни документи, които удостоверяват, че същите подлежат на заплащане. Никъде в процеса ищецът, понастоящем въззивник не е представи доказателства, че получените количества материали са платени.

Оспорва и изложеното в жалбата твърдение за необоснованост на процесното решение. В гражданския процес съгласно ТР № 1 от 17.07.2001 г. на ВКС необосноваността на решението е развита като порок, изразяващ се в несъответствието на фактическите изводи на инстанцията по същество на установеното от събрания по делото доказателствен материал и обхваща грешките при формиране на вътрешното убеждение на решаващия съд при прилагане на правила от неюридически характер - на формалната логика или на емпиричното и научно- теоретично знание. Напротив, в конкретния случай от мотивната част на решението се установява, че съдът е направил своите изводи в пълен унисон с относимата към предмета на спора доказателствена съвкупност, като констатациите са изградени върху безупречно изпълнение на всички процесуални изисквания при спазване на принципа на вътрешното убеждение и правилата на логическото мислене, на научния и житейски опит. Постановеното решение е мотивирано и правилно.

Моли съда да потвърди обжалваното решение и да отхвърли подадената жалба, като неоснователна и недоказана и му присъди разноски за въззивната инстанция за юрисконсултско възнаграждение.

Във въззивното производство доказателства не са събирани.

Въззивната жалба е процесуално допустима като подадена от надлежна страна, в

рамките на срока по чл. 259, ал. 1 и срещу обжалваем съдебен акт.

Съгласно чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от релевираните въззивни основания в жалбата.

При извършената служебна проверка по реда на чл. 269 от ГПК въззивният съд констатира, че обжалваният съдебен акт е валиден и допустим. Същият е и правилен, като въззивният състав споделя мотивите му, поради което и на основание чл. 272 ГПК препраща към мотивите на районния съд.

За да се произнесе по основателността на жалбата, въззивният съд обсъди събраните в първоинстанционното производство доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, във връзка с изтъкнатите доводи от жалбоподателя, при което приема за установено от фактическа страна следното:

Районен съд Мездра е сезиран от Пътстрой-92“ АД ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.София,представлявано от А. В.- изп.директор чрез процесуалния представител юрисконсулт А. Л. с искова молба с искане да се осъди „ Нова варова компания“ ЕООД ЕИК *** със седалище и адрес на управление гр.Мездра,представлявано от П. Б. за сумата 18 001.43 лв., дължима по фактури № 0000011201/ 28.02.2017 год. и № 0000011208/ 31.03.2017 год., ведно със законната лихва, начиная от 28.02.2022 год. до окончателното изплащане

В исковата молба е посочено, че по искане на ответника през м.януари, февруари и март 2017 год. ищцовото дружество е продало на ответното дружество ломен камък от собствена на ищцовото дружество кариера. Твърди, че на ответника са предадени общо 3 327100т ломен камък, като за всеки натоварен самосвал на ответното дружество е издадена надлежна кантарна бележка от кантара на територията на ТСИ ***, като същите са били подписвани от представител на ответното дружество. За извършената продажба дружество ищец като продавач е издал фактура № 0000011201/ 28.02.2017 год. год. за продадени 1031.06 тона ломен камък за сумата 4 949.09 лв. с включен ДДС и фактура № 0000011208/ 31.03.2017 год. за продадени 2 296.04 тона ломен камък и включен транспорт за сумата 13 052.34 лв. с включен ДДС. В подкрепа на тези твърдения са представени копие от фактура № 0000011201/ 28.02.2017 год с прилежащите кантарни бележки и копие от фактура № 0000011201/ 28.02.2017 год с прилежащите й кантарни бележки.

Изтъква, че на ответника са изпратени две покани за доброволно изпълнение с изх. № 373/12.07.2017г., получена от адресата на 17.07.2017г., и с изх. № 592/15.12.2017г., но до подаване на исковата молба няма плащане.. Последвало е изпращане на нотариална покана през 2020г., чрез нотариус Б. М. с район на действие РС-Мездра, връчена на управителя на длъжниковото дружество на 03.02.2020г., но отново няма изплащане на дължимата сума. Счита, че поради просрочие в изпълнението на своето ликвидно и изискуемо парично задължение ответникът му дължи и обезщетение за забава по чл.86 ЗЗД в размер на законната лихва върху просрочената главница за времето от подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил отговор от ответника "Нова варова компания" ЕООД, в който е оспорил като неоснователен и недоказан предявеният срещу него иск с твърдения, че липсват убедителни писмени доказателства, обосноваващи основателността и размера на претенцията. Поддържа, че между страните няма сключен писмен договор, поради което не могат да се установят договорените между страните условия, че приложените към исковата молба документи не са подписани от представител на дружеството, поради което нямат доказателствена стойност, както и че приложените фактури не са надлежно оформени, съгласно изискванията на закона, същите не са получени в дружеството и не са подписани от неговия управител и съответно не са приети. Посочва

също, че приложените справки и отчети са вътрешни за ищеца документи и също не се ползват с доказателствена сила и стойност, че в същите не е посочен автора им и няма подпис на лицето, което ги е издало; че приложените кантарни бележки също не са годни да докажат извършване на доставките, тъй като не са надлежно попълнени и оформени, нито пък са подписани от негов представител. Поискал е отхвърляне на исковата претенция като изцяло неоснователна.

В първоинстанционното производство по делото са събрани писмени доказателства и е назначена и изслушана съдебно-счетоводна експертиза.

Не е спорно по делото, че ищецът „Пътстрой-92“ АД, гр.София и ответника "Нова варова компания" ЕООД, гр.Мездра не са имали сключен помежду им изричен писмен договор за покупко-продажба.

Видно е, от представените по делото фактура № 0000011201/ 28.02.2017 год и фактура № 0000011208/ 31.03.2017 год., че ищецът „Пътстрой-92“ АД, гр.София е издал на името на ответника "Нова варова компания" ЕООД, гр.Мездра посочените фактури за стока ломен камък както следва: за 1031,06т по фактура № 0000011201/ 28.02.2017 год на обща стойност 4949,09 лв. с ДДС и за 2 296,04т и транспорт на обща стойност 13 052,34 лв. с ДДС. Фактурите са подписани от представител на продавача като няма подпис на представител на получателя на доставката.

По делото са представени кантарни бележки, издадени в периода от 04.01.2017г. до 24.03.2017г., в които като продавач е записан ищецът „Пътстрой-92“ АД, а като купувач "Нова варова компания" ЕООД за стока ломен камък за обект цех ***, като във всяка от тях са отразени точната дата и час, измереното количество ломен камък, регистрационния номер на МПС и имената на неговия водач. Кантарните бележки съдържат също подписи за продавач и купувач.

От представените с исковата молба две покани за доброволно изпълнение с изх. № 373/12.07.2017г., получена от адресата на 17.07.2017г., и с изх. № 592/15.12.2017г., се установява, че ищецът „Пътстрой-92“ АД е уведомил ответника "Нова варова компания" ЕООД за размера на задълженията му по три фактури, включително и за процесните фактура № 0000011201/ 28.02.2017 год и фактура № 0000011208/ 31.03.2017 год и го е поканил в едномесечен срок да погаси задълженията си. Последвало е изпращане на нотариална покана от 16.01.2020г., чрез нотариус Б. М. с район на действие РС-Мездра, връчена на управителя на длъжниковото дружество на 03.02.2020г., с която отново дружеството е поканено да заплати сумите по трите фактури.

Доказателства за заплащане на сумата по процесните фактури по делото не са представени, нито се твърди от ответното дружество такова плащане.

В първоинстанционното производство е назначена и изпълнена съдебно-счетоводната експертиза, заключението на която не е оспорено от страните по делото, което съда цени като обосновано, обективно и професионално, изготвено въз основа на събраните по делото доказателства, след справка със счетоводството на ищеца и на ответника. От същото се установява, че фактура № 0000011201/ 28.02.2017 год. и фактура № 0000011208/ 31.03.2017 год са осчетоводени в осчетоводена в ответното дружество, като посъщите няма извършвано плащане и задълженията по същите са в размер съответно от 4949,09 лв. с включен ДДС и 13052,034лева с включен ДДС.

Фактура № 0000011201/ 28.02.2017 год е включена в дневника за покупките през м.февруари 2017 год., а фактура № 0000011208/ 31.03.2017 год е включена в дневника за покупките през м.март 2017 год. По тези фактури е формиран ДДС за възстановяване, която сума не е преведена, а е прихваната за дължими осигуровки и данъци за предходни периоди. Според заключението задължението на "Нова варова компания" ЕООД към „Пътстрой-92“ АД по двете фактури е в общ размер 18 001,43 лева.

С обжалваното решение, първоинстанционния съд е приел за безспорно, че между страните по делото е сключен договор за покупко-продажба, по който през месеците ноември и декември 2016 год. ищцовото дружество е продало на ответното дружество ломен камък, като за всеки курс са съставяни кантарни бележки и е издадена фактура № 0000011148/30.12.2016 год., на обща стойност 17 982.82 лв. Въз основа на заключението на вещото лице съдът е приел за неоснователно възражението на ответното дружество, че фактурата не е подписана от негов представител и не е получена в дружеството. Съдът се е позовал на постоянната практиката на ВКС относно доказателствената стойност на фактурата за сключен договор за търговска продажба на движими вещи, ако отразява съществените елементи от съдържанието на сделката и относно задължението на съда да преценява доказателственото й значение за удостоверените в нея факти заедно с всички останали доказателства по делото, включително с извънсъдебното признание на оспорващата страна. Съдът е приел, че включването на фактурата в дневника на покупките на ответника, както и фактът, че същият е ползвал данъчен кредит по нея, представляват недвусмислено признание за съществуването на правоотношение по договор за търговска продажба, че е налице неизпълнение на задължения на купувача да заплати стойността на получената стока, поради което задължението на ответника към ищеца за заплащане на сумата 12 982.82 лв. съществува. С оглед на изложеното първоинстанционният съд е уважил изцяло установителния иск за главницата и акцесорната претенция за мораторна лихва върху нея, като основателни.

При така установеното от фактическа страна въззивният съд прави следните правни изводи:

Предявени са обективно съединени иски с правно основание чл. 327, ал. 1 вр. с чл.318 ТЗ и чл. 86 ЗЗД . В това исково производство задължение на ищеца е да установи основанието и размера на вземането, а ответникът от своя страна следва да докаже, че е погасил задълженията си към ищеца.

С оглед твърденията на ищеца, че вземането му срещу ответника произтича от неизпълнен договор за покупко-продажба, негова е тежестта да установи, при условията на пълно и главно доказване, положителните факти, пораждащи съдебно предявеното право на вземане, а именно: че е сключил с ответника валиден договор за продажба на стоки, по силата на който е поел задължението да продаде и предаде на ответника описаната във фактурата стока, а последния е поел задължението да плати претендираната цена; че е изпълнил поетите с договора задължения точно и в срок, както и да докаже размера на претенцията си. По отношение на неизпълнението на задълженията на ответника, което по своята същност е отрицателен факт - липса на дължимо поведение, достатъчно е твърдението на ищеца, като ответната страна следва да докаже опровергавания го положителен факт - точно изпълнение, като при липсата на ангажирани доказателства, съдът приема посоченият елемент от основанието на иска за доказан.

Установи се по делото, от съвкупния анализ на доказателствата, че между страните-търговци е сключен неформален договор за търговска продажба (чл.318, ал.1 във връзка с чл. 286, ал. 1 ТЗ), по силата на който ищецът-продавач е доставил на ответника-купувач стока (ломен камък). Като вид договор за продажба, търговската продажба се характеризира с родовите признаци на продажбата: тя е вид транслативен, двустранен, консенсуален, неформален, възмезден и комутативен договор. По силата на този договор продавачът се задължава да прехвърли на купувача собствеността на вещь или стока срещу цена, която купувачът са задължава да му заплати (чл.183 ЗЗД). Наред с това продавачът е длъжен да предаде на купувача продадената вещь, а купувача е длъжен да получи вещта. Съгласно чл. 327, ал. 1 ТЗ купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката или на документите, които му дават право да я получи, освен ако не е уговорено друго. По искане на купувача, продавачът е длъжен да издаде фактура, а по съгласие на страните - и други

документи /чл. 321 ТЗ/. С поредица свои решения постановени по реда на чл. 290 от ГПК (решение № 166/26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009 г. на ВКС, II т. о. и цитираните в него: решение № 96 от 26.11.2009 г. по т. д. № 380/2008 на ВКС, I т. о. и решение № 46 от 27.03.2009 г. по т. д. № 546/2008 г. на ВКС, II т. о., както и решение № 42 от 19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на ВКС, II т. о.) съставите на ВКС приемат, че фактурата може да се приеме като доказателство за възникнало договорно правоотношение по договор за продажба между страните, доколкото в самата фактура фигурира описание на стоката по вид, стойност, начин на плащане, наименованията на страните и време и място на издаване.

По настоящото дело, от представените фактури, които съдържат всички посочени по-горе реквизити, безспорно се доказва възникнало договорно правоотношение по договор за търговска продажба между страните. От същата се установява, че ищецът, в качеството на продавач, е изпълнил задълженията си по чл.183 и чл.187 от ЗЗД - да прехвърли правото на собственост върху стоката на купувача и да я предаде на последния. Предаването на стоката от продавача-ищец на купувача-ответник се установява от съставяните кантарни бележки за отделните доставки на стоката.

Трайно установена е практиката на ВКС, че фактурите отразяват възникналото между страните правоотношение и с осчетоводяването им от ответното дружество, включването им в дневника за покупко-продажби и в справките-декларации по ЗДДС и ползването на данъчен кредит по тях, представляват недвусмислено признание за възникването и размера на задължението му за заплащане цената на продадените стоки, за което е съставена фактурата /решение № 42 от 19.04.2010 г. по т. д. № 593/2009 г. на II Т. О., решение № 166 от 26.10.2010 г. по т. д. № 991/2009 г. на II Т. О., решение № 23 от 07.02.2011 г. по т. д. № 588/2010 г., II Т. О., решение № 45 от 28.03.2014 г. на ВКС по т. д. № 1882/2013 г., I т. о., ТК/. Нещо повече, дори неподписаната фактура от купувача по договор за продажба, може да послужи като доказателство за възникване на отразените в нея задължения, ако съдържа реквизити на съществения елементи на конкретната сделка, отразена е в счетоводните регистри на двете страни, както и е ползван данъчен кредит по нея. В този смисъл вж. решение № 47 от 08.04.2013 г. по т. д. № 137/2012 г. на II Т. О. и цитираното в него решение № 34 от 22.02.2010 г. по т. д. № 588/2009, постановени по реда на чл. 290 ГПК, поради което и формиращи задължителна съдебна практика.

Процесните фактура № 0000011201/ 28.02.2017 год и фактура № 0000011208/ 31.03.2017 год са съставени съобразно изискванията на чл. 7, ал. 2 от ЗСч. Същите, видно от заключението на вещото лице, са осчетоводени от ответника, отразени са в дневниците за покупки по ДДС и ответникът е ползвал като данъчен кредит начисления по тях ДДС, като е извършено прихващане. Ответникът не е оспорил констатациите на съдебно-счетоводната експертиза, поради което с оглед и на данните във фактурите следва изводът за наличие на несъмнено признание не само на факта, че е получил от ищеца доставената му по тези фактури стока, но и на съществуващо парично задължение за плащане на цената ѝ (чл. 55, ал. 1 ТЗ и чл. 182 ГПК).

С оглед изпълнението на поетите с договора за търговска продажба задължения от продавача-ищец (извършени доставки на стока), купувачът-ответник дължи насрещната престация - заплащане на продажната цена на доставеното количество ломен камък, съгласно уговореното в договора и чл. 327, ал. 1 ТЗ. Както бе отбелязано по-горе в мотивите, съгласно чл.154 от ГПК, тежестта да установи плащане или погасяване по друг начин на това договорно задължение лежи върху ответника, тъй като се касае за положителен факт, който той може да установи и от който черпи изгодни за себе си правни последици. По делото обаче не се събраха доказателства, а не се и твърди, ответникът да е изпълнил задължението си за заплащане на договорената и дължима от него цена на закупената стока. Напротив, от заключението на вещото лице се установи, че и към момента на изготвяне на заключението - 27.04.2022г., в счетоводството на сумите по процесните

фактури са дължими.

С двете покани за доброволно изпълнение (с изх. № 373/12.07.2017г., получена от адресата на 17.07.2017г., и с изх. № 592/15.12.2017г.), както и с нотариалната покана от 16.01.2020г., връчена на управителя на длъжниковото дружество на 03.02.2020г., чрез нотариус Б. М. с район на действие РС-Мездра, се установява, че ищецът „Пътстрой-92“ АД е поканил ответника да погаси задълженията си в едноседмичен срок от получаване на поканите, поради което задължението е станало изискуемо и след изтичане на срока длъжникът е изпаднал в забава (чл. 84, ал.2 от ЗЗД).

Предвид изложеното съдът приема, че ответникът-купувач не е изпълнил задължението си в уговорения срок да плати покупната цена на доставения от ищеца ломен камък, поради което дължи плащането ѝ. Размерът на дължимата сума е изчислен в заключението, а именно: по фактура № 0000011201/ 28.02.2017 год в размер на 4949,09 лв. с включен ДДС и по фактура № 0000011208/ 31.03.2017 год в размер на 13 052,34 лв. с ДДС, в какъвто размер са и претенциите на ищеца.

С оглед на изложеното съдът приема, че е налице неизпълнение на сключения договор за търговска продажба, което следва да се вмени във вина на ответника по делото. Поради изложеното съдът счита за основателни предявените искиви претенции за заплащане на сумата в размер на 4949,09 лв. с включен ДДС и за сумата от 13 052,34 лева с включен ДДС, ведно със законната лихва върху тези суми от депозирание на исковата молба - 28.02.2022г, до окончателно изплащане на вземането.

С оглед на изложените съображения, законосъобразно районният съд е уважил исковите претенции, както и акцесорната претенция за обезщетение за забава, в размерите и за периода, както е посочено по-горе, поради което настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение следва да бъде потвърдено изцяло като правилно и законосъобразно, включително и в частта му за разноските.

Предвид горното, Врачанският окръжен съд намира въззивната жалба за неоснователна.

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 1, във вр. с чл. 273 ГПК и предвид изричното искане в полза на въззиваемото дружество следва да се присъдят сторените по делото разноси в размер 300,00 лв. - юрисконсултско възнаграждение, определено на основание чл. 78, ал. 8 ГПК, във вр. с чл. 37, ал. 1 ЗПП и чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

С оглед неоснователността на въззивната жалба на въззивника не се следват разноси за въззивното производство.

С оглед цената на иска и на основание чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК настоящият съдебен акт е окончателен и не подлежи на касационно обжалване.

Предвид гореизложеното, на основание чл.272 ГПК, Врачанският окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА изцяло решение № 102/07.07.2022 г., постановено по гр.д. № 238/2022 г. по описа на Районен съд-Мездра.

ОСЪЖДА "Нова варова компания" ЕООД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.***, представлявано от управителя П. Н. Б., ДА ЗАПЛАТИ на „Пътстрой-92“ АД, ЕИК ***, със седалище и адрес на управление гр.***, представлявано от А. В. - изп. директор, деловодни разноси във въззивното производство в размер на 300,00 лв. - юрисконсултско възнаграждение,.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____